

În capodopera sa *Profetul*, explică reîncarnarea: „Copiii voștri nu sunt copiii voștri. Ei sunt fiii și fiicele chemării de la Viață la Viață. Ei vin prin voi, dar nu de la voi. Și chiar dacă sunt cu voi, nu sunt ai voștri. Puteți să le oferiți dragostea, dar nu și gândurile voastre. Le puteți adăposti corpurile, dar nu și sufletele. Deoarece sufletele locuiesc în casa zilei de mâine, pe care voi nu o puteți vizita decât în vis“.

Și tot în această lucrare recomandă: „Nu uitați că mă voi reîntoarce la voi. Numai o clipă, și dorința mea va aduna praf și spumă pentru un alt suflet. O clipă, doar o clipă în vânt și o altă femeie îmi va da naștere“.

Biografia lui, Barbara Young, povestește că într-o zi, când i-a spus că avea impresia că a mai stat așezată lângă el de nenumărate ori, cu toate că asta nu se întâmplase niciodată, el i-a răspuns: „Am mai fost astfel împreună acum mii de ani și se va mai întâmpla din nou peste alte mii de ani“. Într-o altă zi, pe când îi mărturisea din nou impresia că se mai aflase acolo deja, el i-a răspuns: „Ați fost acolo! Și eu la fel!“³⁵

Însă nu doar artiștii sunt pasionați de această teorie. La 28 august 1928, industriașul Henry Ford se confesa ziarului *San Francisco Examiner* că adoptase această doctrină de la vârsta de douăzeci și șase de ani și că această descoperire i-a liniștit sufletul: „Geniul se naște din experiență. Unii par să creadă că este vorba despre un cadou sau despre un talent, dar nu este decât rodul unei îndelungate formări dobândite pe parcursul a numeroase vieți. Unele suflete sunt mai vechi decât altele și de aceea știu mai multe lucruri“.

Zece ani mai târziu, Ford nu își schimbase opinia și afirma într-un interviu publicat de *Hearst Papers* în aprilie 1938: „Cred că după ce trăim aici, în prezent, ne vom reîntoarce. Sunt sigur că ne aflăm aici cu un scop bine definit. Și că vom continua. Spiritul și memoria, iată cine este etern“.³⁶

Fostul prim-ministru englez David Lloyd George i-a mărturisit prietenului său Lord Riddell, pe atunci reprezentant oficial al presei pe lângă guvernul britanic, că ideea Paradisului convențional cu un cor permanent de îngeri îl isteriza în tinerețe și că l-a transformat în ateu timp de zece ani, până când a descoperit reîncarnarea. „Părerea mea este că ne reîncarnăm“.³⁷

Mareșalul englez Lord Dowding a fost comandant-șef de stat-major al Forțelor Aeriene Regale de la înființarea lor din 1936 și le-a condus pe timpul Bătăliei pentru Anglia.

Așa cum stă scris pe statuia sa din St. Clement Danes, în Strand, Londra: „Judecata sa avizată și ordinele sale au dus la victorie și au făcut posibilă câștigarea Bătăliei pentru Anglia și, probabil, chiar a

războiului. Poporul britanic și lumea liberă îi datorează libertățile de care se bucură în prezent“.

În misiunea sa a fost ajutat de „lumea de dincolo“. De fapt, în 1963, i-a declarat ziaristului Jean Potter: „Am intrat de mai bine de douăzeci de ori în contact cu piloți morți pe timpul Bătăliei pentru Anglia. Ei mi-au povestit cum au fost învinși, iar eu am învățat din povestirile lor pentru a-mi sfătui echipajele de luptă. Am putut astfel evita moartea multor oameni. Acest lucru a contribuit la victoria finală!“

El obținea aceste mesaje prin intermediul scrierii automate, datorită soției unui medic din Wimbledon. Acest lucru i-a permis să afle, uneori cu mult înaintea anunțului oficial, că unul dintre bombardierele sale a fost doborât deasupra Germaniei. Era sigur că nu puteau exista subterfugii. Toți acești soldați, morți în mod brutal, povesteau trecerea în „viața de dincolo“, la fel ca toți cei care au trăit o experiență în apropierea morții¹. Lord Dowding a publicat aceste experiențe surprinzătoare într-o lucrare pasionantă intitulată *Many Mansions*, apărută în 1943 și urmată de *Lychgate*, în 1945.

Dar ceea ce ne interesează în mod special este faptul că el i-a spus, în repetate rânduri, prietenului său Lordul Beaverbrook că a fost șef de trib mongol într-o viață anterioară. Din punctul lui de vedere, „fără nici o urmă de îndoială, reîncarnarea este o realitate“.

Lordul s-a referit la această concepție într-un discurs pe care l-a susținut în fața Camerei Lorzilor la data de 18 iulie 1957, cu privire la „experiențele dureroase la care sunt supuse animalele“: „Este o realitate faptul că animalele nu pier, așa cum nu pier nici oamenii. Toate viețile nu sunt decât una singură și toate manifestările sale cu care suntem în contact nu sunt decât o etapă pe scara evoluției. Animalele sunt rudele noastre mai mici și se găsesc, de asemenea, pe această scară a evoluției, dar pe trepte inferioare celor pe care ne aflăm noi. O parte importantă a responsabilităților care ne revin este să le ajutăm să urce pe scara evoluției și nu să le încetinim dezvoltarea prin exploatarea crudă a slăbiciunii lor“.

Lordul Dowding a intervenit în numeroase rânduri la Camera Lorzilor în favoarea animalelor și a obținut legi pentru condiții mai bune în abatoare, precum și prima legislație privitoare la cobai.

Și câțiva pictori au făcut referire la reîncarnare, precum Gauguin, Kandinsky, Paul Klee, Malevitch sau Mondrian.

Cât despre Salvador Dalí, acesta a susținut de numeroase ori că este reîncarnarea Sfântului Ioan al Crucii. „Îmi amintesc foarte bine

---

¹ Traducerea în română a fenomenului cunoscut drept „near death experience“ (NDE) – (n.tr.)

viața mea pe când eram Sfântul Ioan, îmi amintesc că am avut experiența uniunii divine, am înțeles acea noapte întunecată a sufletului despre care vorbește cu atâta patos. Îmi amintesc mănăstirea și numeroși călugări care erau frații Sfântului Ioan“.³⁸

Am putea-o adăuga la această listă și pe împărăteasa Elisabeta de Austria, pe aviatorul Charles Lindbergh, precum și oameni de știință ca Thomas Edison, Sir William Crookes, Henry Thomas Huxley sau fizicianul John Wheeler, specialist în găuri negre, care a fost profesor de fizică la Princeton și unul dintre ultimii colaboratori ai lui Einstein, precum și miliardarul și colecționarul J. Paul Getty, despre care se spune că se credea reîncarnarea împăratului Hadrian.

Toți și-au confirmat credința în reîncarnare, ceea ce nu înseamnă că aceia care nu au spus nimic despre acest subiect îl resping.

Această listă lungă nu e nici pe departe exhaustivă, dar este important să informăm cititorul despre cantitatea și identitatea acestor personaje de excepție, care nu doar și-au manifestat interesul față de subiect, ci și l-au transformat, în marea lor majoritate, în temeiul filosofiei lor personale.

TULKUȘII

*„Te voi vedea fără umbră, oh, adevăr celest!
Ni te ascunzi privirii în zilele somnului nostru;
Această viață este un vis, iar moartea o deșteptare.“*

VOLTAIRE

Printre cei care își amintesc, deși sunt personaje de excepție, trebuie să îi menționăm și pe tulkuși.

Tulkușii sunt preoți lama tibetani, care posedă o înțelepciune uimitoare și au dobândit puterea de a se sacrifica reîncarnându-se fără încetare, renunțând astfel de bunăvoie la nirvana. Grație compasiunii lor, ei aleg mai degrabă să revină pe pământ pentru a-și călăuzi semenii. Din punct de vedere etimologic, cuvântul „tulku“ înseamnă „corp manifest“. În budismul tibetan, acest cuvânt desemnează corpul din care se naște buddha, dar se referă, de asemenea, la ființe care au atins un anumit nivel spiritual și a căror reîncarnare le permite să ajute alte ființe, urmărindu-și progresul pe scara evoluției.

Tulkușii nu existau în perioada budismului originar, nici la începuturile budismului în Tibet. Khyentse Rinpoché, dispărut în 1991, unul dintre marii maestri ce reprezenta toate școlile tibetane, spunea că sistemul tulkus a fost instaurat în secolul al VIII-lea d.Hr. de către Padmasambhava, maestru budist din secolul al VIII-lea, originar din Cașmir sau Kabul, fondator al budismului tantric himalayan. În Bhutan și Tibet, unde este considerat drept cea de-a doua reîncarnare al lui Buddha Gautama, este mai cunoscut sub numele de Guru Rinpoché, care înseamnă „maestru neprețuit“.

El le-a cerut celor douăzeci și cinci de discipoli ai săi „să se nască în diferite perioade, în secole diferite“. Potrivit tradiției, Padmasambhava

a apărut pe pământ reîncarnat într-un copil de opt ani într-o floare de lotus, de unde și numele sanscrit de Padmasambhava. Capacitatea sa de memorare și de înțelegere a textelor ezoterice după o singură ascultare i-a adus reputația de maestru printre maestri.

Apariția tulkușilor coincide cu dezvoltarea ramurii Kagyupa „de transmitere pe cale orală“, școală care favoriza o relație de intimitate între maestru și discipol.

Cei mai celebri dintre acești „lama reîncarnați“ sunt Dalai Lama, Panchen Lama și Karmapas, manifestări reînnoite fără încetare ale diferiților „buddha“ sau energii de înțelepciune și compasiune. Pentru ei, ceea ce migrează dintr-o viață în alta nu este un individ sau un spirit imuabil, ci mai degrabă o energie de înțelepciune, destinată să existe din nou în lume.

La moarte, un maestru spiritual lasă câteodată indicii care permit regăsirea următoarei „manifestări“, și atunci discipolii săi sau alți mari lama trec la căutarea copilului reîncarnat. Câteodată, în timpul incinerării preotului lama defunct, fumul indică direcția în care aceștia trebuie să se orienteze pentru a găsi noua reîncarnare.

Noul tulku este recunoscut în urma căutărilor, adesea îndelungate – uneori acestea durează mai mulți ani și se întind în provincii îndepărtate – apoi a unei „probe“ care conține o serie întregă de teste în cursul cărora candidatul trebuie să recunoască obiecte care i-au aparținut dintr-un grup de alte obiecte asemănătoare sau persoane din timpul vieții sale precedente. Câteodată, se descoperă particularități fizice identice cu ale celui dispărut.

În timpul sarcinii, mama unui tulku are vise, clare sau simbolice, iar nașterea este însoțită de fenomene neobișnuite, adesea de natură luminoasă. Am remarcat excepționala înțelepciune și precocitate a acestor copii, ce „reapar“ cu o ușurință extraordinară. După recunoaștere, tânărul tulku primește o educație riguroasă pentru a fi pregătit pentru misiunea lui viitoare. Cunoștințele dobândite pe parcursul vieții precedente îi permit să reia cu ușurință funcțiile predecesorului său.

Cât despre intervalul de timp care separă o moarte de o nouă naștere în cazul tulkușilor, teoretic, un lama poate să se reîncarneze foarte rapid, cu un minim de 49 de zile, dar poate să dureze și până la un an și jumătate pentru Dalai Lama și mai mulți ani pentru Karmapa.

În afara reîncarnărilor la aceste ființe de excepție, problema timpului care se scurge între două încarnări este variabilă. Teozofii avansează

cifra de opt mii de ani, în timp ce Platon estima că este nevoie de aproximativ o mie de ani. Dar această durată poate fi mult mai scurtă în funcție de diferitele credințe. Astfel, este nevoie de nouă luni pentru jaini sau poate fi instantanee la druzi.

În cazurile studiate de Stevenson, intervalul dintre două încarnări pare să varieze în funcție de cultură, dar este adesea foarte scurt. Este în medie de patru ani la tribul tlingit, douăzeci și una de luni în Birmania, optsprezece în Sri Lanka, șaisprezece în Thailanda și în India, nouă în Turcia și șase luni în Liban.

Alexandra David-Neel povestește că au trecut șapte ani de la moartea unui preot lama fără a se reuși descoperirea noii încarnări. În timpul unei călătorii, administratorul unei mănăstiri a defunctului lama a intrat într-o fermă cu singura intenție de a se odihni acolo. A fost primit cu toate onorurile cuvenite rangului său și, pe când își scotea tabachera, copilul casei, care până atunci îl ignorase, a fugit către el întrebându-l de ce i-a luat tabachera. Administratorul a rămas stupefiat. Era, de fapt, tabachera defunctului lama.

S-a decis ca micuțul să fie dus la mănăstire și, de îndată ce a ajuns în curte, a vrut s-o ia la dreapta, nu la stânga, unde se afla poarta de intrare. Or, această poartă fusese mutată, iar acum se afla în partea dreaptă a defunctului lama. Copilul a fost apoi condus în vechile sale apartamente, iar când i s-a oferit o ceașcă de ceai, acesta a insistat să îi fie adus în bolul său de porțelan. Nimeni nu cunoștea acest bol. Brusc, copilul păru să își aducă aminte despre acesta și le-a spus că fusese pus într-un cufăr vechi, roșu, abandonat într-o încăpere dezafectată.

Bolul a fost într-adevăr găsit într-un cufăr roșu vechi. Administratorul i-a mărturisit Alexandrei David-Neel că el nu știa de existența acelui bol, care trebuie să fi fost pus acolo de fostul lama.

Până în prezent, reîncarnările se manifestau exclusiv în Tibet și în împrejurimi, dar odată cu împrăștierea tibetanilor în întreaga lume, tulkușii occidentali au apărut, evident, în Occident, Statele Unite, Marea Britanie, Spania și chiar în Franța.

Jurnalista Vicki Mackensie, care a trăit în Tibet și a intervievat numeroși lama, a povestit întâlnirile sale cu acești tulkuși occidentali. La 3 martie 1984, prima zi a Anului Nou tibetan, cu puțin înainte de ivirea zorilor, lama Thubten Yeshe a murit, la vârsta de doar patruzeci și nouă de ani. Mii de occidentali, printre care și Vicki, pentru care prezența sa fusese marcantă, i-au plâns dispariția.